

Persze nem könnyű rábízni magunkat erre a kézre. Könnyebb, óh sokkal könnyebb úgy aggodalmaskodni, ahogy mi aggodalmaskodunk, mint nézni a liliomokra és madarakra s nem aggodalmaskodni. Most sem mondhatunk mást, hogy csak a szorongatottak és aggódók értik meg ezt, akik benne vannak az aggodalmakban. Aki többé-kevésbé átvergődik a bajon, beszélhet arról, hogy nem aggódik, de mivel semmit sem tud az életveszélyes aggodalomról, nem tud semmit a nem-aggodalmaskodás vakmerőségéről sem. A saját erejéből való, tűrhető átvergődését összetéveszti a nem-aggodalmaskodással. Hasonlattal fejezve ki: azt hiszi magáról, hogy Istenre bízta magát, de alapjában nagyon örvend, ha *Isten mellett* egy kis pénztartaléka is van, amihez szükség esetén folyamodhatik. Amíg minden hazug tartalékot el nem ismerünk, nem mentünk át a tűzpróbán, amelyben a Jézus szavát megérthetjük. Egészen más volna, ha Jézus talán azt ígérné, hogy megkimél a tűzpróbától, s az előttünk feltornyosuló bajokat egyszersmindenkorra eltakarítja. De erről itt egy szó sincs. Sőt azt mondja: minden napnak megvan a maga baja. Mindennap csoda történik, ha a bajokon átvergődünk. És éppen ennek a gyötrelmek és e kérdéseknek — mit együnk? mit igyunk? mivel ruházkodjunk? — mindennapi, lelketlen és brutális kilátástalanságában mondja: „ne aggodalmaskodjatok!” Amikor életkörülményeink százszoros követeléssel lépnek fel, hogy aggodalmaskodjunk, Ő itt azt követeli, hogy *ne* aggodalmaskodjunk. Éspedig minden indoklás nélkül. *Egyetlen indok, hogy Ő áll mögötte, az Ő szava, amit hallunk.*

De mit jelent az, hogy Ő áll mögötte? Hát az a valaki Ő, akire rábízhatjuk magunkat, ha arról van szó, hogy ne aggódjunk? Hát nem Ő a legtöbb aggodalommal megterhelt az összes aggódók között? Már pusztá tekintete inkább növeli, mint kisebbíti aggodalmainkat. Hát nem az Ő sorsában lett nyilvánvalóvá, hogy milyen sötét, hideg, szeretetnélküli ez a világ, hogy milyen ördög tud lenni az ember, hogy milyen nehéz az élet, súlyos a bűn és keserű a halál? És éppen Ő mondja, Ő, hogy „ne aggodalmaskodjatok”. Igen Ő mondja Ő. Ő mondja, hogy Isten gyermekei vagyunk, ezért egyébbel nem kell törődnünk, minthogy határtalan bizalommal Isten gondviselését elfogadjuk. És mert Ő mondja, megtehetjük. Ő az aggodalmak határtalan mélységéből beszél és amit mond: *Isten*

*szava. Nem emberi szó és nem emberi tanács. Ha szaváról azt tartjuk, hogy csak jóindulati vigasztalás — no nem is olyan rossz a helyzet, ne aggódj, lesz még jobban is — akkor nem értjük. Mert ahol Ő van, ott nem lesz jobb, sőt ellenkezőleg mindig csak rosszabb és rosszabb, egészen a keresztségig, a halálig. Ő nem mondta, hogy amikor azt mondom „ne aggodalmaskodjatok”, akkor a bajok valamilyen emberi legyőzésére kell gondolni. Ő egyedül és igazán csak *Istenre* gondolt, Isten tanácsára, Isten segítségére és semmi egyébre. Arra gondolt, hogy milyen csodálatosan megtart Isten minden bajban és szomorúságban. Ezért nem indokolta, amit mondott. Ami igaz Istennél, nem szorul magyarázatra az embernél. Csoda, megfoghatatlan irgalom, mely minden gondolatot fölülmúl. Mi egyszerűen csak *hihetjük*, hogy nem kell aggódnunk. Ha valami emberi alapunk volna rá, hogy másképpen értsük, mint gyermekek az atya szavát, akkor ez nem volna többé az atya szava, Isten szava, hanem pusztá emberi szó, mint a föbbi. De emberi szóra élni és meghalni nem tudunk, csak Isten szavára.*

„Ne aggodalmaskodjatok!” Most értjük e szónak végső értelmét, értjük egészen, hogy mit ígér és mit nem ígér. Nem ígéri, hogy tüstént olyan világba helyez, ahol semmi sem okoz aggodalmat: itt maradunk ebben a világban, amelyekben vagyunk, de az aggodalmak és félelem szolgaságában miénk a szabadság, dacára a szolgaságnak, hogy *ne* aggodalmaskodjunk! Ezt ígéri nekünk. Talán kevésnek tűnik fel, szívesebben szeretnők, hogy minden nap, minden órában ne legyünk újból és újból Isten segítségére szorulva. De kevés ez? Vajjon nem a legnagyobb dolog, hogy mi Istenre vagyunk szorulva? Vajjon nem a legnagyobb dolog, hogy mi megterhelten életünk minden fogyatékoságával, körülfogva veszedelemtől, bajtól és haláltól, úgy élhetünk, mint akiket Isten tart meg csodálatosan egyik napról a másikra? Gond nélkül a gondokban, szabadon a rabságban; úgy élünk ebben a félelmes világban, mint a mezők liliomai, az ég madarai! Szeretnénk megszabadulni, teljesen megszabadulni minduntalan attól, ami aggodalmat okoz. Ez az örökös menekülés a gondoktól, a kellemetlenségektől. Éppen ez az, amit Jézus *aggodalomnak* nevez! Éppen ezzel kell felhagynunk. Fel kell hagynunk, mert amíg azok vagyunk, akik vagyunk, azaz emberek, az időnek, a bűnnek emberei,